

Kazanan kim?

Sistem varsa, boşlukları da var. Bu boşluklar kimi zaman insanı yutarken, kimi zaman dışlıyor. Burak Delier ise bu alanlara müdahale ediyor. Sanat dünyasının içindeki aktörleri, devlete bağlı kurumların ve sistemin tek bir kişi karşısında bile aciz kaldığı ve çöktüğü noktaları sorguluyor. Delier'le geçtiğimiz ay, Tütün Deposu'nda Halil Altındere'nin küratörlüğünü yaptığı "Fikirler Suça Dönüşünce" sergisi sırasında, son dönem işleri üzerine konuştuk.

ICE

Burak Delier, *We Will Win*, "Counter Attack: The Intervention Team" Shijou Tribe Taipei, 2008. Courtesy of the Artist. Sanatçının izniyle.

"Fikirler Suça Dönüşünce" sergisinde yer alan işlerden biri olan "Üçüncü Şehrin Müzesi" şu an başlangıç aşamasında bir müze projesi. Hayatları dağılmış, köylerini ve yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda bırakılmış mültecilerin, en son yıllar önce gördükleri mahallelerini ve evlerini tarif etmeleri üzerine yapılan çizimlerden oluşuyor. Bu projede kendini "aracı" olarak konumlayan Delier, amacının "projeye katılan insanların hafızasını diğerlerine aktarmak ve aynı zamanda aralarında bir örgütlenme sağlamak" olduğunu söylüyor. Projeyi, tamamen katılımcıların aktif oldukları bir müzeye dönüştürmek isteyen Delier için *Üçüncü Şehrin Müzesi* "belgesi olmayan bir şeye belge yaratmak".

Sergideki diğer çalışma, Delier'in 2008 Taipei Bienali sırasında, Shijou Tribe adlı bir yerleşim yerine, yerel malzemeler kullanarak yaptığı, gökyüzüne doğru bakan "We Will Win" yazan bir banneri. Shijou Tribe, Tayvan'da 80'lerde ekonominin büyümesiyle birlikte tarım sektöründe daralmanın dolaylı şehirli göç edenlerin kurduğu bir bölge. Bölge halkının

benzeri sorunlarla mücadele ettiklerine değinen Delier, "İnşaat sektöründe çalışan mahallelinin kendi elleriyle inşa ettikleri metropol, onları kovuyor" diyor. Sanatçı banner'ı Shijou mahallesinin tam karşısında yer alan gökdelenlerden ve iş merkezlerinden bakıldığında görünecek konumda yerleştirmiş. "We Will Win" karşısında devletin ve Tayvanlıların tepkisini soruyorum. Problemler yüzleşenin Shijou bölgesinde yaşayanlar olduğunu fakat bienal açılışına davet edilmelerine karşın gitmediklerini söylüyor. Devlet ise, Taipei Bienali'ni destekliyor ve dünyanın birçok ülkesinden sanatçıyı kendilerine yeni bir bakış açısı getirmeleri ve onları eleştirmeleri için kente davet ediyor. Eleştirel iş çıktığında da bundan pek hoşnut görünmüyorlar. Buna rağmen sanatçıyı 2010 Bienali'nde tekrar davet ediyorlar. Delier devletin bienaldeki işlere yaklaşımı konusunda şunları söylüyor: Bienal devlet tarafından destekleniyor, onları belediye atmaya çalışıyor. Bir sanatçıyı da bunun için çağırıyorlar. Bize bir eleştiri sun diyorlar. Bunu gerçekten yapınca istemiyorlar."

Will Win" adlı banner'dan hareketle bir anket gerçekleştirmiş. Ankette toplumun farklı kesimlerinden, farklı meslek gruplarındaki insanlara yöneltilen sorular yer alıyor. "Sanat eleştirel olmalı mıdır?", "Sizce sanatta ne önemli?", "Bir sanatçının başarılı olması için ne gibi etkenler gerekiyor?" Bir işten bağımsız olarak yöneltilen bu soruları "We Will Win" üzerinden tekrar soruyor. Örneğin, "Sanatta önemli olan nedir" sorusuna sanatçı ve eleştirmenler "eleştiri" yanıtını verirken izleyiciler "güzellik" olarak cevaplıyor. Anket sonuçlarını değerlendirdiğinde, yapılan işlerin izleyicinin beklentisini karşılamadığı kanısına varıyor sanatçı. Delier, araştırmayı yayınladığı aynı adlı kitapta şöyle diyor: 2008 yılında gerçekleştirilen We Will Win girişimi ve yapılan anket, toplumu oluşturan katmanlar arasında kendini gösteren görünmez kılınmış çatışma ve anlaşmazlığa yönelik ısrarcı bir arzunun ifadesidir. Benim derdim, biyo-politik yönetim zihniyeti tarafından sıklıkla kullanılan aynı araştırma ve veri toplama yönteminden istifade ederek kendini tekrarlayan sisteme katkıda